

Corrie van Binsbergen

CARIN VERBRUGEN

‘waarom? Daar had ze helemaal gelijk in.’ De klank van de taal is het uitgangspunt voor *Een Huid van Klank*, geschreven voor een ensemble met onder meer musici van AskoSchönberg. ‘Als iemand voordraagt, gaat daar automatisch de aandacht naartoe. Dat is mijn bedoeling niet, het gaat om het geheel. De dictie van haar voordracht en het eigene van het Zuid-Afrikaans worden onderdeel van de muziek. Het is niet erg als je niet alles verstaat. De boodschap komt wel over.’

Het roer om

Van Binsbergen, sinds kort 65 jaar, heeft het roer omgegooid. Niet langer is ze op de eerste plaats uitvoerend musicus, ze is ook gestopt met het organiseren van projecten. De gitarist-componist, onder meer bekend van Corrie en de (Grote) Brokken en Vanbinsbergen Playstation, verlegt de focus naar het componeren. Daarin kan en wil ze zich verder ontwikkelen. ‘Natuurlijk, ik moet mijn vingers een beetje in *shape* houden, maar ik ga niet meer uren gitaar studeren.’

Intuïtie en vertrouwen vormen voor haar de basis van het componeren. Vooral ‘s ochtends is ze in vorm. ‘Vaak zijn de eerste ideeën de beste. Ik moet niet te lang bezig zijn op een dag, anders ga ik twijfelen en punniken.’ De middag besteedt ze aan ambachtelijke zaken: ‘Het invullen van orkestpartijen is toch een soort boekhouden.’ Als ze weet voor wie ze schrijft, is dat mooi meegenomen. Trombonist Koen Kaptein en klarinettist David Kweksilber kent ze bijvoorbeeld goed. ‘Geweldig om voor hen een melodie te schrijven.’

Eerst was er een longlist van gedichten: knipsels op een muur met magneetverf. Gaandeweg slonk die tot een shortlist. vervolgens is het rangschikken, schuiven, sleutelen. Ze leest een gedicht en soms weet ze gelijk welke kant het op moet. ‘Es-groot – lief en zacht.’ Ze tokkelt wat, en warempel, met Krogs stem erbij klopt het helemaal. ‘Alsof ze zingt! Dat zijn de cadeautjes.’

Antjie Krog

JEZUS, wat is dit goed, dacht Corrie van Binsbergen, toen ze jaren geleden Antjie Krog, de Zuid-Afrikaanse dichtster, op de radio eigen werk hoorde voorlezen. In 2019 was Krog voor optredens in Nederland en Van Binsbergen, die eerder met schrijvers als Remco Campert, Toon Tellegen en Dimitri Verhulst het podium deelde, vroeg belet aan in het Ambassade Hotel. Zelfs nu haar nieuwe compositie al flink vordert – op basis van opnames van Krogs voordrachten – is ze nog altijd een beetje verbaasd over de toeschietelijkheid van de dichtster. Ze liet haar vrij in de keuze van haar werk en gaf toestemming voor het gebruik van bestaande audio-opnames; voor een aantal gedichten ging ze in Kaapstad de studio in. ‘Eerst dacht ik: ze moet ook in beeld,’ zegt Van Binsbergen. ‘Maar zij zei onmiddellijk:

‘Alsof ze zingt!’

Corrie van Binsbergen viel als een blok voor de dictie en taal van Antjie Krog. In *Een Huid van Klank* maakt ze er muziek van.

door
Nicoline Baartman

Een Huid van Klank
Corrie van Binsbergen/
Asko|Schönberg/
Vuma Levin
Verkadefabriek
zo 6 nov, 20.45 uur

ALEX SCHROEDER

FOPPE SCHUT

EDUARDUS LEE

Castello Consort geflankeerd door Martijn Padding (l) en Rick van Veldhuizen (r)

Onvermoede timbres

Barok, elektronica en microtonaliteit. Onoverbrugbare werelden komen samen in muziek die componist Rick van Veldhuizen voor Castello Consort schreef.

door
Mark van de Voort

ER zijn eeuwen overheen gegaan maar veel renaissance- en barokmuziek blijft zijn sublieme sprankeling behouden. Het klaterende instrumentarium en de ragfijne structuren verplaatsen de toehoorders naar andere tijden, terwijl componisten inspiratie putten uit aloude, magische muziekmechanismen. Het Castello Consort brengt nu barok en modern gecomponeerd samen.

Het Nederlandse ensemble is gespecialiseerd in renaissancemuziek en vroegbarok. De kernleden kiezen onvoorwaardelijk voor het avontuur, te weten barokvioliniste Elise Dupont, barokcelliste/gambiste Anne-Linde Visser en baroktrombonist Matthijs van der Moolen. Twee Nederlandse componisten schrijven nu werk voor Castello. In juli ging al *Stylus Phantasticus* van Martijn Padding in première. Een concerto voor een uitgebreid Castello Consort waarbij Padding inventief gebruik maakt van een draagbaar Italiaans orgel. Een handzaam pijporgeltje dat speciaal voor Castello is gebouwd.

Het spelen met onvermoede timbres is een kunst die componist Rick van Veldhuizen (1994) tot in de puntjes beheerst. Voor Castello heeft hij het werk *Vie di Scampo* ('Ontsnappingsroutes') geschreven. Het barokensemble is dit keer versterkt met elektronica

**Castello Consort/
Rick van Veldhuizen/Martijn
Padding**
Willem Twee Toonzaal, MuziekRoute
zo 6 nov, 12 uur en
13.30 uur

waarvoor Van Veldhuizen met een uitwaaiend klankkleurenpalet kan uitpakken. Na studies bij compositiedocenten Joël Bons en Willem Jeths vond Van Veldhuizen als één van de weinige jonge Nederlandse componisten inspiratie in de wereld van reïne stemmingen. De twaalf tonen van de vertrouwde westerse, welgetempereerde stemming worden minutieus onderverdeeld in kleinere toonafstanden, waardoor het harmonische klankspectrum in al zijn expressiedrang wordt ontvouwd. Een klankwereld die associaties oproept met niet-westerse muziek waar ook wordt getoverd met microtonaliteit. Van Veldhuizen leerde omgaan met reïne stemmingen toen hij studeerde bij componist/violist Marc Sabat in Berlijn. ‘Er ontstaat een enorme resonantie als je instrumenten rein stemt,’ vertelt Van Veldhuizen. ‘Als je het consequent doorvoert creëer je superbijzondere zwevende boventonen. Elk van de tonen brengt een eigen sfeer met zich mee.’ Zijn voor het Concertgebouworkest geschreven *Mais le Corps Taché d’Ombres* is doordeesem van subtiele microtonen. Ook in *Vie di Scampo* wringen de tonen zich in wonderlijke bochten. Het buitenissige instrumentarium van Castello - waaronder een dulciaan, triple harp en baroktrombone - was een uitdaging. ‘Na de coronaperiode was het bevrijdend voor mij om ingesleten werkpatronen te doorbreken met dit stuk. Zo gebruik ik elektronica om dichte vlechtwerken van klank te ontwerpen en laat ik het barokensemble spelen met ritmische elementen. In het werk zoekt een centrale melodie zijn weg, maar onderweg duiken ook kleine microtonale koraaltjes op. De Castello-leden zijn bovendien gewend om hun instrumentarium heel rein en precies te stemmen, een geweldig ervaring.’ Van Veldhuizen verwijst ook naar zijn geliefde clubcultuur. ‘Het is een uitgelaten, vrolijk werk. De goede toehoorder zal knipogen naar Madonna en Paul Kalkbrenner ontdekken, onder meer in de beats.’